

Værd at vide om anvendelse

Brugsområder:

- Ensartet og pæn jorddækning i bede eller mellem buske og træer
- En god organisk gødning med langtidseffekt
- Forbedrer jordens evne til at holde på næringsstoffer
- Gør lerjorder lettere at arbejde med
- Mindsker sandjorders behov for vanding
- Glimrende topdressing til græsplæner i blanding med sand
- Til stue- og drivhusplanter – i blanding med spagnum eller stenuld

Brugsvejledning (NB. Surbundsbede: se under afsnittet med pH)

I køkkenhaven 4 cm kompost indarbejdes i jorden inden såning/udplantning (<i>så aldrig direkte i kompost*</i>)	Plantning af stauder og små buske 4 cm kompost indarbejdes i jorden inden plantning (<i>plant aldrig direkte i kompost*</i>)
Såning af sommerblomster 4 cm kompost indarbejdes i jorden inden udplantning (<i>så aldrig direkte i kompost*</i>)	Anlæg af græsplæner 3 cm kompost indarbejdes grundigt og jævnt i jorden inden såning (<i>så aldrig direkte i kompost*</i>)
Drivhus- og stueplanter 1 del kompost blandes med 2-3 dele spagnum inden såning eller omplantning	Plantning af større træer og buske Jorden fra plantehullet blandes med kompost i forholdet 1 del kompost til 3 dele jord (<i>ingen ublandet kompost i bunden af hullet*</i>). Efter plantning lægges 8 cm kompost på jorden omkring planten – <i>dog ikke helt ind til stammen*</i> .
Gamle buske og træer Læg 8 cm kompost på jorden under planterne – <i>dog ikke helt ind til stammen*</i>	Gamle græsplæner 1 del kompost blandes med 2 dele sand. Der udlægges 1 cm lag om foråret – riv forsigtigt bagefter. Hvis græsset er dækket mere end 1-2 uger, skal plænen vandes

Det kan evt. være en god ide at sigte komposten for grenstumper inden brug.

* Grunden til at man ikke må plante eller så direkte i komposten er, at koncentrationen af næringsalte bliver for kraftig. Dette medfører en risiko for total udtørring af planterne, så de dør. Vandet bliver trukket ud af planten efter samme princip som for meget vejsalt i nærheden af planter.

Kompostdeklaration fra REVAS-april 2020

I denne folder kan du læse om den kompost, du har fået udleveret fra komposteringspladsen. Udover en deklaration er der kort forklaring om brugen af komposten.

Formål med kompost

Komposten er fremstillet af have-/grenaffald. Den væsentligste egenskab er som jordforbedringsmiddel. Den tilføjer jorden struktur og giver et tilskud af humus- og plantenæringsstoffer. Humus fungerer som et magasin for vand og næringsstoffer i jorden.

Til forskel fra kunstgødning sker frigivelsen af næringsstofferne langsomt, dvs. i takt med planternes behov. Dette kan blandt andet udnyttes ved at anvende komposten som topdressing på græsplæner eller som afdækning omkring buske og træer. Der må *ikke* gødskes med en NPK-kunstgødning, medmindre det er særligt krævende og/eller hurtigt voksende planter. Anvendelse af spagnum til alm. jordforbedring er overflødig, når der regelmæssigt tilføres kompost.

Komposteringsprocessen

Kompostering er en biologisk proces, hvor naturligt forekommende mikroorganismer nedbryder de organiske dele af plantematerialet til mindre bestanddele og simple forbindelser, som kan optages af planterne.

Komposten er fremstillet efter trapezmetoden, der går ud på at sønderdele have-/grenaffaldet og lægge det i store trapezformede miler. Sådan ligger det i 6-8 måneder, hvorefter materialet vendes og igen lægges i miler i yderligere 2-4 måneder, inden det sorteres. Alt materialet har nu været udsat for de høje temperaturer på helt op til 70°-85° C, som slår eventuelle sygdomsfremmende organismer og ukrudtsfrø ihjel.

Ønskes mere information om behandlingsprocessen beskrives dette nærmere på vores hjemmeside www.gemidan.dk.

Generelt anbefaler vi, at der tilføres 4 cm kompost hvert 3. år eller 1,5 cm hvert år oven på jorden. Se nærmere på bagsiden.

God fornøjelse med komposten

Gemidan A/S, Lufthavnsvej 5, 9400 Nørresundby
Tlf. +45 98 28 30 00, Fax. +45 98 28 30 35
e-mail: gemidan@gemidan.dk, www.gemidan.dk

1. Deklaration for komposten april 2020

Tørstof (TS)	56,8 %
Glødetab	20,8 %
N vandopløst	0,3 g/kg

Total-kvælstof (N) i TS	7,1 g/kg
Total-phosphor (P) i TS	1,7 g/kg
Total-kalium (K) i TS	2,6 g/kg
pH i vand	8,84
Ledningstal (10mS/m)	4,5 mS/m

Rumvægt	680 kg/m ³
---------	-----------------------

En god og kraftig kompost med et højt gødnings-indhold. Der bør ikke plantes direkte i komposten. (se bagsiden)

Typiske analyseværdier for kompost:

Analyse	Typisk interval		Grænseværdi
Tørstof (TS) %	60,0	80,0	
Askeindhold % i TS	70,0	90,0	
Org.stof (glødetab) % i TS	10,0	30,0	
Totalt kvælstof (N) g/kg TS	2,0	7,0	
Total phosphor (P) g/kg TS	0,7	3,0	
Total kalium (K) g/Kg TS	1,0	3,0	
pH 1% opslemning	7,0	8,0	
Ledningstal 10mS/m	2,0	5,0	
Bly mg/kg TS	13,0	60,0	max. 60,0
Cadmium mg/kg TS	0,2	0,8	max. 0,8
Kviksølv mg/kg TS	0,01	0,45	max. 0,8

Forklaring til Kompostdeklarationen

<p>Tørstof-indhold. Jorden bliver tørret, så alt vand er væk. Tørstoffet vil bestå af det organiske stof og jordpartiklerne (ler, silt, sand ...)</p>	<p>Askeindhold. Den mineralske del af jordpartiklerne, dvs. ler, silt, sand.... Giver primært jorden strukturen og bidrager i nogen grad (afhængigt af sammensætning) til nogle makro- og mikronæringsstoffer for planterne.</p>
<p>Organisk stof. Den del af jorden som har oprindelse i levende organismer (mikroorganismer, planter og dyr). Der vil være let- og svært omsættelige dele, så det er ikke givet, at alt kan frigives som næringsstoffer i en almindelig jord. Delvis nedbrudt materiale kaldes humus og giver sammen med resten af det ikke-nedbrudte organiske stof (grenstumper, nåle etc.) og jordpartiklerne jorden struktur.</p>	<p>Kvælstof (N) indgår bla. i alle proteiner, som er en væsentlig byggesten i planter og dyr. Det er det plante-næringsstof, der er behov for i den største mængde fra jorden (makronæringsstof). Når det organiske stof nedbrydes, vil kvælstof frigives i form af ammonium (NH₄⁺) i jorden, hvis der er ilt til stede. Er jordens struktur god, vil NH₄⁺ hænge ved i jorden og kan derfra optages igen af planterne til ny opbygning. Ammonium har også en stabiliserende indflydelse på surhedsgraden (pH).</p>
<p>Fosfor og Kalium (P og K): 2 andre væsentlige grundstoffer til opbygning af organisk stof, som der kræves relativt meget af (makronæringsstof).</p>	<p>pH: jordens surhedsgrad. Generelt vil pH i jorden være omkring 6-8 (neutral), men forskellige planter har forskellige surhedskrav til optimal vækst. Dette skal man være opmærksom på ved eventuel tilførsel af kompost, f.eks. til surbundsbede. pH har bl.a. indflydelse på frigivelse af makro- og mikronæringsstoffer, tilgængelighed for mikroorganismer, jordens krumme-struktur og vandbæringsevne.</p>
<p>Ledningstal (Lt): mål for det samlede antal salte. Hvis dette tal for højt, kan man risikere at planterne "svides" (kan sammenlignes med at man strør almindeligt salt på jord med plantevækst). Derfor kan planterne ikke tåle at blive dyrket i ren kompost. Komposten skal være i et tyndt lag eller være blandet med jord.</p>	<p>Tungmetaller (primært bly (Pb), cadmium (Cd) og kviksølv (Hg)) er naturligt forekommende stoffer i naturen, men pga. af menneskeskabte aktiviteter og medfølgende ophobning i fødekæderne kan der være risiko for forhøjede koncentrationer, som kan være skadelige. Normalt er der ikke nogen risiko for høje koncentrationer i kompost af Have- og parkaffald. Nogle komposteringspladser vælger at få målt et til flere tungmetaller som rutine (bly og cadmium), eller hvis der er/har været mistanke om et forhøjet indhold.</p>